

Васильців Тарас

д.е. н., професор, професор кафедри фінансів, кредиту та страхування
Львівський торговельно-економічний університет
м. Львів

Зайченко Володимир

к.н.держ.упр., доц., декан факультету економіки та менеджменту
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький

ЩОДО ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ СКЛАДАННЯ ІНДЕКСУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ РЕГІОНІВ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України актуалізувалася потреба в реалізації державної політики зміцнення технологічної конкурентоспроможності економіки країни. Одним з стратегічних пріоритетів державного регулювання в цьому напрямі слугує покращення параметрів конкуренції та ведення бізнесу, що в умовах монополізації ринків та господарських ресурсів має важливе значення, оскільки економічні агенти об'єктивно не зацікавлені у здійсненні технологічної діяльності. Вони мають ринки збуту стандартної продукції та практично без конкуренції здійснюють її виробництво і збут.

За здорового конкурентного середовища такого типу проблеми регулює безпосередньо ринок. Але в Україні ринок самотужки не в змозі відрегулювати означені процеси головно з причин зрощування бізнесу та влади, адміністративного тиску на бізнес, складності входження на монополізовані ринки, тиску на внутрішній ринок примітивної, але дешевої контрабандної та контрафактної продукції. Відтак, потрібна активна державна політика, орієнтована на досягнення певних зрушень та змін, підсумком яких стане підвищення позицій України у рейтингах Глобальної конкурентоспроможності, Економічної свободи, Doingbusiness, Сприйняття корупції та ін.

Більше того, визріла необхідність запровадження та складання власного національного рейтингу Індeksu технологічної конкуренції в Україні, значення якого сигналізували б про стан і можливості технологічного розвитку за регіонами, а також і в цілому в країні.

Пропонований авторами Індекс технологічної конкуренції методологічно складається з трьох груп параметрів по 7 показників у кожній (разом 21 показник) та передбачає опитування експертів (представники інноваційного бізнесу, бізнес-консультанти, представники суб'єктів інноваційно-технологічної інфраструктури) на регіональному рівні.

Визначений склад індикаторів наведений на рис. 1.

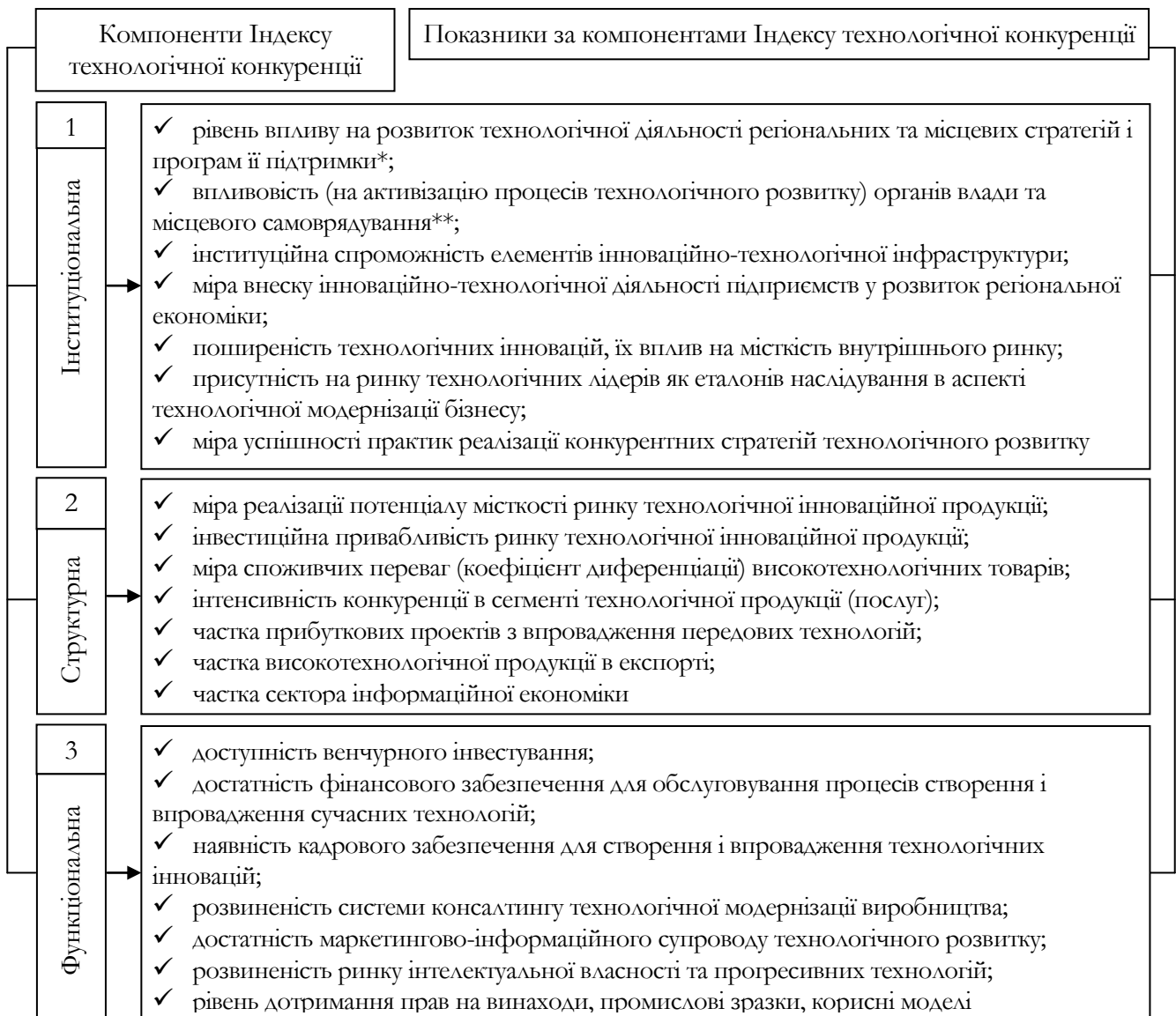

Рис. 1. Компонентно-індикаторна структура Індексу технологічної конкуренції (авторська розробка)

Прим.:*– якщо такі стратегії чи програми наявні, якщо ні, значення показника приймається за нуль; **– якщо такі структури відсутні, значення показника – нуль

Значення кожного з цих показників оцінюються від 0 до 10 балів, де 10 – максимальний бал, 0 – мінімальний бал. Експерти, фактично, дають власну оцінку 21 параметру стану інституціонального забезпечення, структурних характеристик функціонування та забезпеченості низки функціональних аспектів технологічної діяльності та розвитку в регіоні. Таким чином формується висновок (порівняльна характеристика) відносно конкуренції з-поміж регіонів країни за технологічним розвитком регіональних економік.

Методологічна послідовність проведення розрахунків наведена на рис. 2.

Рис. 2. Методологічна послідовність розрахунку Індексу технологічної конкуренції (авторська розробка)

Важливе місце в її межах відводиться розробці еталонного опитувальника, який, власне, дасть змогу порівнювати результати, отримані в різних регіонах країни протягом визначеного часового періоду. Після проведення опитування здійснюється додатковий безпосередній контакт з експертами задля перевірки даних, отримання розуміння того, що експертами вірно здійснене сприйняття питання, а також надано достовірну відповідь, яка базується на тих, чи інших даних, справедливих припущеннях відносно стану розвитку поточної ситуації в сфері технологічної активності. У підсумку буде сформовано рейтинг регіонів країни за інтегральним показником технологічної конкуренції як критерію, який показує, що регіони – лідери мають якнайкраще в країні середовище для

активізації технологічного розвитку регіональної економіки та, навпаки, – у регіонах – аутсайдерах найбільш проблемним і складним залишається таке середовище, що й призводить у підсумку до нівелювання всіх зусиль влади відносно забезпечення технологічної конкурентоспроможності національної економіки.

Додаткові висновки можна буде робити й за інтегральними значеннями окремих компонент Індексу, що вказуватимуть на слабкі місця або відносно інституціонального середовища технологічного розвитку, або щодо його структурних чи функціональних аспектів.

Окрім суто рейтингування методикою також передбачається обчислення інтегрального значення показника, згідно якого можна судити про загальний рівень середовища технологічної конкурентоспроможності в Україні. Межі цього показника знаходяться від нуля до десяти. Відповідно, за рівнем розрахованого інтегрального значення можна буде стверджувати про стан аналізованого середовища. Ще один важливий прикладний аспект полягає в обчисленні значень показника в динаміці, що даватиме важливу характеристику успішності реформ, які реалізуються в країні у плані забезпечення технологічної конкурентоспроможності національного господарства України. У разі підвищення інтегрального індексу будуть підстави до висновку про ефективність державної політики в цій сфері і навпаки.

Макарицька Тетяна

студентка

Науковий керівник: к.е.н., доцент, Артем'єва О.О.

Університет державної фіскальної служби України

м. Ірпінь

КРИПТОВАЛЮТА В ГЛОБАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ ТА В УКРАЇНІ

Активний розвиток інформаційних технологій і поширення глобалізаційних процесів сприяли появі нових різновидів цифрової валюти, головними перевагами яких є децентралізованість і повна свобода здійснення транзакцій.

Термін «криптовалюта» набув поширення після фінансової кризи 2008-2009 років, яка значно похитнула світову грошову систему і призвела до послаблення довіри до американського долара. Поява криптовалюти розв'язала проблему подвійних витрат при використанні фінансових інструментів, оскільки суб'єкти фінансового ринку мають доступ до особистих віртуальних гаманців (аналог банківського рахунку), який служить буфером для трансформації реальних грошей у криптовалюту. Віртуальні гаманці розміщуються на торгових платформах,